

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЮТАЗИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Гоголя, д.1, с.Акбаш, 423958

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ АКБАШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Гоголь урамы, 1 йорт, Акбаш авылы, 423958

Тел./факс: (85593) 4-14-34, e-mail: Akbash.Utz@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ 9

КАРАР

«30» октябрь 2017 ел

Акбаш авыл жирлеге зиратларын карап
тоту кагыйдэләрен раслау турында

1996 елның 12 гыйнварындагы «Жирләү һәм жирләү эше турында» 8-ФЗ санлы һәм 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы федераль законнарға, 2005 елның 12 декабрдәге «Татарстан Республикасында яңа төзелгән жирлекләрдә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү тәртибе турында» 124-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы**карап итте:**

1. Акбаш авыл жирлеге зиратларын карап тоту кагыйдэләрен расларга.
- 2.Әлеге карарны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставында каралган тәртиптә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
- 3.Әлеге карарның үтәлешен үз контролемдә тотам.

Акбаш авыл жирлеге
башкарма комитеты сәркатибе:

Ф.Р.Әхмәтова

2017 елның 8 сентябрдәгә
Акбаш авыл жирлегә
Башкарма комитетының
9 санлы карарына кушымта

АКБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ЗИРАТЛАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

- 1.1. Зират-кремациядән соң мәетләрне жирләү өчен урыннарны (территорияләрне) үз эченә алган шәһәр төзелеше комплексы яки объект. Гамәлдәгә санитар нормалар нигезендә, үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү бары тик зиратларда гына рөхсәт ителә.
- 1.2. Акбаш авыл жирлегә зиратлары һәм зиратлар биләгән жир кишәрлекләре Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының "Акбаш авыл жирлегә" муниципаль берәмлегә милкендә.
- 1.3. Зиратлар көн саен: майдан сентябрьгә кадәр - 8 сәгатьтән 18 сәгатькә кадәр, октябрьдән апрельгә кадәр - 8 сәгатьтән 16 сәгатькә кадәр ачык. Үлгән (вафат булган) кешеләрнең мәетләрен (мәетләрен, жәсәдләрен) жирләү (алга таба - үлгән кешеләрне күмү) көн саен 10 сәгатьтән 16 сәгатькә кадәр башкарыла.
- 1.4. Зиратларның территорияләре юллар белән участокларга бүленә. Юлларда участок номерлары күрсәткечләре билгеләнә. Зиратка төп керү урынында аның Акбаш авыл жирлегә башлыгы тарафыннан расланган схематик планы, административ биналар, участоклар, юллар, мактаулы участоклар, гомуми кулланылыштагы урыннар һәм башка ритуаль хужалык объектлары билгеләнә.
- 1.5. Ирекле территориясе күпләп күмелгән зиратлар ачык дип атала.
- 1.6. Зиратның статусы Акбаш авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты белән билгеләнә.
- 1.7. Мәетне күмү өчен жир участогы билгеләнгән нормалар буенча бирелә (Кагыйдәләргә 1 нче кушымта). Бирелгән жир участогы чикләрендә күмелгәннән соң, каберләү корылмалары расланган күләннәр һәм характеристикалар нигезендә һәм әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә билгеләнә ала.

2. МӘРХҮМНӘРНЕ КҮМҮ ҺӘМ КАБЕРЛӘУ КОРЫЛМАЛАРЫН УРНАШТЫРУ ТӘРТИБЕ

- 2.1. Мәрхүмне зиратта күмү үлгән кешенең үлеме турындагы дәүләт таныклыгын күрсәткәндә башкарыла.
- 2.2. Зиратларны күмүгә рөхсәт Акбаш авыл жирлегә башкарма комитеты аша рәсмиләштерелә, кагыйдә буларак, жирләнгәнчегә кадәр бер тәүлек кала, дин һәм милли гореф-гадәтләрне исәпкә алып, жирләнә.

2.3. Зиратларны күмүгә жир кишәрлекләре бүлеп би­рү күмүгә рөхсәт алган вакытта рәсмиләштерелә.

2.4. Ачык зиратларда яки гамәлдәге зиратларның өстәмә бүлеп бирелгән кишәрлекләрендә жирләү, кагыйдә буларак, эзерлән­гән каберләр саны буенча эзлекле тәр­типтә башкарыла.

2.5. Барлык зиратларда да мәетне күмү элекке күмелгән мизгелдән 20 ел үткәннән соң рөхсәт ителә һәм кабер­ләре теркәлгән гражданның (оешмаларның) яз­мача гаризасын биргәндә башкарыла.

2.6. Туганлык участогының буш урынында күмелү Ак­баш авыл жир­леге башкарма комитеты тарафыннан бу участоктагы кабер­лекләр теркәлгән гражданның (оешмаларның) яз­мача гаризасы буенча рөхсәт ителә.

Туганлык участокларында урналарны жир­ләү Ак­баш авыл жир­леге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә һәм, элек күмелү вакытына карамастан, гражданның (оешмалар) гаризасы буенча башкарыла.

2.7. Билгелән­гән тәр­типтә хужасыз дип табылган кабер­лекләр гомуми нигез­ләрдә башкарыла.

2.8. Архив документлары булмаган туганнар кабер­лек­ләренә яисә мондый кабер­лек­ләрдә буш урыннар­га якин туганна­рының яз­ма гаризалары (туганлык дәрәжәсе һәм милеккә хо­кук - һәйкәлләр, кир­тә­ләр һ.б. кабер корыл­ма­лары - тиешле доку­ментлар белән, ә алар булмаганда - суд карары белән) Ак­баш авыл жир­леге башкарма комитеты рөхсәте белән туганна­рының яз­ма гаризалары нигезендә башкарыла.

2.9. Зират хез­мәт­кәр­ләре күмгән вакытта кабер калкулыгында үлгән кешенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, үлү датасын һәм теркәү номерын күрсәтеп билге куела.

2.10. Зиратның һәр кабер­леге зиратның 1нче номерлы китабында жир­ләү урыны һәм кабер­леге өчен бирелгән номерларны һәм кү­ләм­нәрен күрсәтеп теркә­лә (Кагыйдә­ләргә № 2 кушымта). Кабер­лек­лә­рне теркәүнең 1 нче номерлы китабы Ак­баш авыл жир­леге Башкарма комитетында мәң­ге саклана.

Күмүне гамәл­гә ашыручы гражданның (оеш­ма­лар­га) билгелән­гән үр­нәктәге танык­лык бирелә (Кагыйдә­ләргә 3 нче кушымта).

Ак­баш авыл жир­леге башкарма комитеты жи­тәк­чесе тарафыннан һәр аерым очракта башка гра­жданинның каберен яңадан рәсмиләш­те­рү карала.

2.11. Ак­баш авыл жир­леге зиратларында кабер салу эш­лә­ре Башкарма комитеты карары буенча, эш­ләр баш­ла­ныр алдыннан һәм алар тәмамланганнан соң зиратны караучы тарафыннан урнаштыру эш­ләр­ен башкаруның технологиясен мәж­бүри рә­веш­тә тикшереп торы буенча башкарыла. Кабер салу корылмаларын урнаштыру буенча эш­ләр­не башкару технологиясен контрольдә тоту тәр­тибе зиратны караучы тарафыннан билгеләнә.

Әгәр дә жайланманың технологиясен үтәмәү кабер өстен­дәге корылмаларга, инженерлык чел­тәр­ләр­енә, аллея, юлларга, яшел үсентеләргә яки тышкы тө­зек­лән­дерүнең башка объек­тларына зыян китерүгә (бозуга, юк итүгә) китерсә, эш­ләр­нең заказчысы зират караучысы билгеләгән тәр­типтә тө­зел­гән де­фект акты нигезендә китерелгән зыянны тулы кү­ләм­дә ка­п­лар­га тиеш.

- 2.12. Эзерлэнэ торган һәм куела торган кабер өемнәре башка күмелгән урыннарға керүгә һәм зиратны төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча эшләр башкаруга комачауламаска тиеш.
- 2.13. Кабер өемнәре бирелгән жир участогы чикләрендә билгеләнә.
- 2.14. Гражданнар (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер корылмалары аларның милке булып тора.
- 2.15. Каберлекләр, стелалар, мемориаль такталар, башка истәлекле билгеләр һәм кабер өемнәре кую тыела.
- 2.16. Яңа яки кабер өсте корылмаларына, чыннан да, үлгән кешеләр турында мәгълүматларны чагылдырмый торган биографик мәгълүматлар язылган язулар килү тыела.
- 2.17. Зиратны караучы рөхсәтеннән башка таләпләргә туры килми торган каберләү корылмаларын урнаштырган гражданнар, әлегә кисәтү алганнан соң, 20 көн эчендә аларны сүтү турында язмача кисәтелә, шуннан соң Акбаш авыл жирлегә башкарма комитеты төзегән комиссия тарафыннан аларны демонтажлау турында Карар кабул ителә.
- 2.18. Куелган таләпләргә туры килми торган кабер өстендәге корылмаларны сүтү, аларны билгеләнгән затлардан баш тартканда яисә читләштергәндә, рөхсәт ителгән житешсезлекләрне бетерүдән баш тарткан очракта, Акбаш авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.
- 2.19. Кабер өстендәге корылмаларны сүткәннән соң зиратны караучы аларны урнаштырган кешеләргә, зират территориясеннән аларның компонентларын алып чыгу кирәклегенә турында язмача хәбәр итә. Бер ел дәвамында демонтажланган кабер өеме корылмалары билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип таныла һәм икенчел эшкәртү өчен махсуслаштырылган предприятиеләргә тапшырыла яки утильләштерелә.
- 2.20. Элек билгеләнгән кабер өстендәге корылмаларны саклауга кабул итү яклар килешүе белән билгеләнә торган аларның бәясен яңадан бәяләгәннән соң башкарыла.

3. ЗИРАТНЫ КАРАУЧЫ ВАЗЫЙФАСЫ

- 3.1. Зиратны караучы зиратны тиешле тәртиптә тотарга һәм тәэмин итәргә бурычлы:
- каберләрне вакытында эзерләү, үлгәннәрне күмү, теркәү билгеләрен исәп-заказ нигезендә имзалау;
 - жәмәгать бәдрәфләре эше, аллеялар, автомобиль юллары һәм гомуми кулланылыштагы башка хужалык участкалары эше;
 - Акбаш авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган Кагыйдәләр буенча каберне карау өчен вакытлыча инвентарь (көрәк, чиләк, лейка, тырма һ. б.) бирү;;
 - күмү өчен жир кишәрлегенә бүлеп бирелгән нормаларны һәм каберләрне эзерләү кагыйдәләрен үтәү;;

- дәүләт саклавында булган хәрби каберләрне һәм каберләрне тиешле тәртиптә тоту;
- янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү;
- күренеп торган урында югарыдагы оешмаларның чын кагыйдәләрен, адресларын һәм телефоннарын элү.

4. КАБЕРЛӘРНЕ, КАБЕР КОРЫЛМАЛАРЫН КАРАП ТОТУ

4.1. Күмелгән гражданнар (оешмалар) корылмаларны һәм яшел үсентеләрне (рәсмиләштерелгән кабер холмы, һәйкәл, цоколь, чәчәк түтәлләре, күмелгән урыннар турында кирәкле белешмәләр) үз көчләре белән тотарга тиеш.

4.2. Жирләүләр, шулай ук жирләнүләрне тиешенчә карау турында мәгълүматлар булмаганда, алар хужасыз дип таныла.

Зиратны караучы хужасыз дип тану өчен бурычлы:

Акбаш авыл жирлеге башкарма комитеты вәкилләрен жирләү һәм каберләү корылмаларының хужасызлыгы турында акт төзү өчен чакыртырга;
кабер өстенә Акбаш авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан зиратларны жирләүне тәртипкә китерү һәм мөрәжәгать итү кирәклеген турында кисәтү белән табличка куярга;

жирсез жирләнүнең яки кабер өстендәге корылманың тарихи-мәдәни кыйммәте билгеләнгән очракта, аның сакланышын, тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендә, тәэмин итәргә кирәк;

кызыксынган затлар булмаса, бер елдан артык жирләүнең тарихи-мәдәни кыйммәтләрен һәм материалларны Акбаш авыл жирлеге башкарма комитетына, миләкне хужасыз дип тану турында судка гариза бирү өчен, тапшырырга;
суд карары законлы көченә кәргәннән соң хужасыз кабер корылмалары сүтелергә тиеш, ә жир участогы гомуми нигезләрдә кулланыла.

4.3. Кабердә ниндидер кабер өсте корылмалары (һәйкәлләр, цоколлар, койма, трафарет һ.б.) юк икән, ә каберсез калган очракта, Акбаш авыл жирлеге башкарма комитеты вәкиле комиссиясе кабернең торышы турында акт төзи.

Кабер өстенә Акбаш авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан зиратларны жирләүне тәртипкә китерү һәм мөрәжәгать итү кирәклеген турында кисәтү белән табличка куярга;

Ел үткәннән соң, каберне тәртипкә китермәгән очракта, Акбаш авыл жирлеге башкарма комитеты комиссиясе әлегә кагыйдәләргә туры китереп, әлегә урынны гомуми нигезләрдә күмү өчен куллану мөмкинлеген турында Карар кабул итә.

5. МАКТАУЛЫ КҮМЕЛҮЛӘР

5.1. Мактаулы күмелүләр дәүләт һәм жәмгыять алдында зур казанышлары һәм аерым казанышлары булган вафат (һәлак булган) гражданнарның истәлеген

мәңгеләштерү өчен бердәм мемориаль комплекслар булдыру максатларында билгеләнгән.

Мактаулы күмелүлөргә жир кишәрлекләре бүлеп бирелә торган урынның күләме түбәндәгечә:

- бер күмү өчен-1,5 м х 2,0 м;

- аннан соң туганнар күмелгән очракта-2,0 м х 3М.

5.2. "Жирләү һәм жирләү эше турында" РФ Федераль законы нигезендә үлгән кешенә мәетенә карата лаеклы мөнәсәбәт буенча гамәлләр хәл итү вәкаләтләре бирелгән вафат булган яисә башка затларны бу хакта үз теләге белән белдергәндә, мактаулы участка күмүгә хокук үлгәннәренә түбәндәге категорияләренә бирелә:

Советлар Союзы Герое, Россия Федерациясе Герое, Социалистик Хезмәт Герое исеменә лаек булган;

Ленин ордены, Изге апостол Андрей Первозванный ордены, I, II, III һәм IV дәрәжә "Ватан алдындагы хезмәтләре өчен" орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә Дан орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә Хезмәт Даны орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә "Кораллы Көчләрдә Ватанга хезмәт иткән өчен" орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә "Ватан алдындагы казанышлар өчен" орденнары белән бүләкләнгән;

Ленин премиясе, СССР Дәүләт премиясе, Россия Федерациясе (РСФСР) Дәүләт премиясе лауреатларына;

Олимпия уеннары чемпионнары.

5.3. Мактаулы участка жирләү хокукы Акбаш авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты нигезендә, кызыксынган гражданнар, ижтимагый оешмалар һәм юридик затлар үтенечнамәсе буенча түбәндәге гражданнарга бирелә:

Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка хөкүмәт бүләкләре белән бүләкләнгән;

Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Ютазы муниципаль районы, Акбаш авыл жирлегә һәм жәмгыять алдындагы казанышлары һәм мактаулы исеменә булган.

5.4. Базан шәһәре, Академическая ур., 2 йорт; (843) 276-91-29) 3 кыска ача ТР Президенты Рәстәм Миңнеханов "Бердәм Россия" партиясе рәисе Дмитрий Медведевның төбәк ижтимагый кабул итү бүлмәсендә гражданнарны кабул итте.

Мактаулы участка жирләнгән һәм әлеге Кагыйдәләренә 5.2 пунктында күрсәтелгән категорияләргә кермәгән башка туганнарына, алар янәшәсендә мактаулы базада күмелү хокукы Акбаш авыл жирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча, башкаручыларның мөрәжәгатләре нигезендә һәм туганнары (ирләре) булмаган очракта бирелә.

5.5. Әлеге Кагыйдәләренә 5.2 пунктында күрсәтелгән затлар арасынан үлүчеләрне жирләгәндә, теркәлгән никахта үлгән мизгелгә булган затлар арасынан жир кишәрлегә жирләү иренә (иренә) туганнар күмелү мөмкинлеген исәпкә алып башкарыла.

5.6. Мактаулы участка күмелү хокукына ия булмаган затларны жирләгәндә жир кишәрлегә бер күмелү исәбенән бирелә.

Каберлеккә жир участогы Акбаш авыл жирлеге башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча, аерым хәлләрдә вафат булган кешенең ихтыяр белдерүе буенча башкаручының язмача мөрәжәгәте нигезендә, туганнар каберлеге исәбеннән башкарыла ала:

үлем мизгеленә вафат булган вакытта факттагы никах мөнәсәбәтләрендә озак вакытлар була, ул аларны теркәлгән никахка тиңләштерергә нигез бирә;
кайчан кемдер ялгыз якин туганнарының берсе гомер бие булган аерым привязанность к вафат булган;
бер үк вакытта үлемгә китергән очрактар булганда, кем белән дә булса якин туганнары.

5.7. Алдагы каберлекләр элек мактаулы участокта вафат булган кешеләрнең каберләренә рөхсәт ителми.

5.8. Әлеге Кагыйдәләрнең 5.2 пункттында күрсәтелгән жәмгыять һәм дәүләт алдында зур казанышлары һәм аерым казанышлары булган, мактаулы кишәрлектә жирләүгә заказ рәсмиләштергәндә, гамәлдәге законнар нигезендә жирләнгән документлардан тыш, мәетләрне күмгән вакытта гадәти тәртиптә тапшырыла торган документлардан тыш, мәетләрне дәүләт һәм дәүләт алдында аерым казанышлары һәм аерым казанышлары булган затларның ихтыярын белдерүчеләр өстәмә рәвештә түбәндәге документларны тапшыралар::

Советлар Союзы Герое, Россия Федерациясе Герое, Социалистик Хезмәт Герое исемнәренә лаек булучылар өчен тиешле дәүләт бүләгенә-китап һәм грамота;

Ленин ордены, Изге апостол Андрей Первозванный ордены, "Ватан алдындагы казанышлары өчен" орденнары, дан, Хезмәт Даны орденнары, "Кораллы Көчләрдә Ватанга хезмәт иткән өчен" орденнары белән бүләкләнүчеләр өчен-Россия Федерациясе дәүләт бүләгенә тиешле таныклык яки орден кенәгәсе;

Ленин премиясе, СССР Дәүләт премиясе, Россия Федерациясе (РСФСР) Дәүләт премиясе лауреатлары өчен - лауреат дипломы, Россия Федерациясе Хөкүмәте премиясен бирү һәм лауреат исемен бирү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте карары, премия бирү турында Россия Федерациясе Президенты Указы, премия бирү турында Россия Федерациясе Президенты Указы;

Олимпия уеннары чемпионнары өчен-Россия Федерациясе Физик культура һәм спорт буенча Федераль агентлык белешмәсе (йә аның варисы).

Күрсәтелгән документлар нотариаль таныкланган күчермәләр яки оригинал күрсәтеп башка күчермәләр рәвешендә тапшырыла.

Әлеге пунктта күрсәтелгән документлар булмаган очракта, архив оешмаларының белешмәләре кабул ителә.

Мәрхүмнең күренекле казанышлары һәм аерым казанышлары факты билгеле булган очракта, аның мәетен мактаулы участокта күрсәтелгән документлардан башка күмү рөхсәт ителә.

5.9. Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка хөкүмәт бүләкләре белән бүләкләнгән, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Ютазы муниципаль районы һәм жәмгыять - мәрхүмнәрнең ихтыярын белдерүне үтәүче жәмгыять алдында казанышлары һәм аерым казанышлары өчен мактаулы исемнәргә ия булган гражданнырны жирлөгәндә: билгеләнгән үрнәктәге гариза (№4 кушымта),

үлгәннәрнең казанышларын һәм казанышларын раслый торган тиешле документлар,

Акбаш авыл жирлегенә башкарма комитеты карары (рәхсәт), мактаулы участкада жирләү турында.

Жирләү турында карар Йә аерым документ рәвешендә, йә жирләү турындагы гаризада рәхсәт резолюциясе салу юлы белән Рәсмиләштерелергә Мөмкин.

5.10. Жир участогы бүлеп бирү өчен, иренен (иренен) мәетен күмүне исәпкә алып, алар арасында никах төзү турында таныклык тапшырырга кирәк.

Жир участогы бүлеп биргәндә, башка туганнарның мәетләрен күмүне исәпкә алып, Акбаш авыл жирлегенә башкарма комитеты житәкчесенен рәхсәтен тапшырырга кирәк.

5.11. Соңыннан вафат булган икенче иренен (иренен) мәетен күмгәндә, мөрәжәгать итүче базар участогында жирләнган хатыны (хатыны) белән янәшә өстәмә рәвештә бирелә:

алар арасында язылышу турында таныклык (акт язмасы күчермәсе),

кабат никахның булмавы турында паспорт мәгълүматлары.

Башка мәрхүм туганнарының мәетләрен күмгәндә, элек мактаулы участкада күмелгәннәр белән янәшәдә өстәмә рәвештә тәкъдим ителәләр:

билгеләнгән үрнәктәге гариза (№4 кушымта),

Акбаш авыл жирлегенә башкарма комитеты житәкчесе карары (рәхсәт). Жирләү турында карар Йә аерым документ рәвешендә, йә жирләү турында гаризада рәхсәт резолюциясе салу юлы белән Рәсмиләштерелергә Мөмкин;

туганлык мөнәсәбәтләрен раслаучы документлар;

күрсәтелгән урында жирләнәргә өстенлекле хокукы булган затларның булмавын раслаучы документлар.

5.12. Мактаулы участкада туганнар каберлеген исәпкә алып жир кишәрлегенә биргәндә һәм дәүләт һәм жәмгыять алдында зур казанышлары һәм аерым казанышлары булган мәетләргә күмгәндә, Акбаш авыл жирлегенә башкарма комитеты, үлгәннән соң жирләнган булу хокукы булган зат турындагы белешмәләргә күрсәтеп, билгеләнгән тәртиптә күмүне терки.

5.13. Махсус оешмалар тарафыннан жирләнган урыннарда кабер өемнәргә (һәйкәлләр, тумбалар, чәчәкләкләр һ.б.) эзерләү һәм урнаштыру эшләргә башкарыла.

5.14. Кабер өстендәге корылмалар бары тик Акбаш авыл жирлегенә башкарма комитеты белән килештерелгән проектлар, шулай ук эскизлар, тасвирламалар, Фоторәсемнәр буенча гына эшләнәргә мөмкин.

Зиратның мактаулы участогында урнаштырыла торган кабер корылмалары жирләү статусына туры килергә һәм дәүләт һәм жәмгыять алдында аеруча зур казанышлары һәм күренекле казанышлары булган күмелгән затлар истәлегенә лаеклы мөнәсәбәт тәэмин итәргә тиеш.

5.15. Махсулаштырылган хезмәт кабер өсте корылмаларының проектларын (эскизларын) килештерми, житештерелгән каберләү корылмаларын билгеләми һәм аларны урнаштыру өчен түбәндәге очрақларда рәхсәт бирми:

әгәр кабер салу корылмалары жирләү урынының күләменә туры килмәсә;

эгэр кабер салу корылмалары алардан ерак түгел урнашкан кабер корылмаларына мөлкәти зыян китерү куркынычы тудырса;

эгэр кабер өстендәге Корылмалар, инженер челтәрләрен (яктырту, су сибү һ.б.), асфальт яисә башка аллеяларны, керү юлларын демонтажлау, почетлы участок территориясен төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча өстәмә эшләр башкару зарурилыгы тудыра.

эгэр кабер өстендәге корылмаларны эзерләү технологиясе аларның яшәшенен озынлыгына һәм ышанычлылыгына гарантия бирми икән.

5.16. Зиратларда каберлекләрне урнаштыру махсус хезмәтләр көче белән яисә аның рөхсәте белән башка як оешмалары һәм физик затлар тарафыннан махсус хезмәтләр белгечләре тарафыннан аларны урнаштыру буенча эшләрен башкару технологиясен контрольдә тоту мәжбүри. Эшләрен башкаруны эшләр башланыр алдыннан һәм алар тәмамланганнан соң зиратны караучы тикшереп тора.

Эгәр жайланманың технологиясен үтәмәү алга таба куелган кабер өсте корылмаларына яки алар янында булган башка кабер өстендәге корылмаларга, инженерлык челтәрләренә, аллея һәм юлларны, яшел үсентеләрне каплауга зыян китерсә (бозу, юк итү), эшләренң заказчысы, махсуслаштырылган хезмәт комиссиясе тарафыннан төзелгән дефект акты нигезендә, китерелгән зыянны тулысынча капларга тиеш.

5.17. Эзерләнә торган һәм куела торган кабер өемнәре башка күмелгән урыннарда керүгә һәм зиратны төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча эшләр башкаруга комачауламаска тиеш.

Күмелгән урыннарда киртәләр урнаштыру һәм склеплар төзү тыела.

5.18. Мактаулы участокны агымдагы карап тоту Акбаш авыл жирлегә зиратларын тотуга жирлек бюджеты акчалары чикләрендә башкарыла. Жирләү урыннарын төзекләндерү буенча өстәмә эшләр башкару зарурлыгына китерә торган, дәүләт һәм жәмгыять алдында аеруча зур казанышларга ирешкән һәм мактаулы урыннарда күмелгән зиратларны хөрмәтләү белән бәйле аерым чаралар үткәрүгә бәйле рәвештә, өстәмә бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш фондлар акчалары бүлеп бирелә, шулай ук физик һәм юридик затлар акчасы жәлеп ителә ала.

5.19. Мактаулы участок территориясен югары дәрәжәдә төзекләндерүне тәмин итү, анда жирләнгән затлар истәлегенә лаеклы мөнәсәбәт тәмин итү максатыннан, жирлек башкарма комитеты мактаулы участка тәртип саклау һәм төзекләндерү буенча агымдагы эшләр башкару өчен жаваплы аерым хезмәткәр билгеләргә хокуклы.

5.20. Күмелгән жир кишәрлекләре күмелгән өчен жаваплы гражданныр яки юридик затлар (каберлекләр хужалары) каберне даими карап тора алмаса, алар каберне махсус хезмәт белән карау буенча хезмәт күрсәтүгә килешү төзи алалар.

5.21. Билгеләнгән кабер корылмаларының сакланышын тәмин итү максатларында каберлекләр хужалары яки кабер өстендәге корылмаларның хужалары аларны иминләштерә ала.

6. ЗИРАТЛАРГА БАРУ КАГЫЙДЭЛЭРЕ, ГРАЖДАННАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

6.1. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

6.2. Зират территориясендә түбәндәгеләрне эшләү тыела:
һәйкәлләр, башка кабер корылмалары, мемориаль такталар, зиратны караучы рөхсәтәннән башка урнаштыру, янадан рәсмиләштерү һәм төшерү;
каберлекләргә, мемориаль такталарны, зират жиһазларын бозарга, территорияне чүпләргә;
яшел үсемлекләргә жиммерегә, чәчәкләргә өзәргә;
эт белән керү, йорт хайваннарын көтү, кошлар тоту;
учаклар ягу, грунт өчен, ком яки балчык алу нияте белән чокырлар казу, агач кисү;
спиртлы эчемлекләр эчәргә һәм исерек хәлдә булырга;
зират ябылганнан соң аның территориясендә булу;
төзелеш һәм башка материаллар запасларын калдыру;
зиратны караучы рөхсәтәннән башка каберләргә төзекләндерү буенча нинди дә булса эшләр башкару;
чит милекне үзләштерү, аны күчерү һәм башка үзидарә гамәлләре;
зират территориясенә чит транспорт һәм башка хәрәкәт чараларын карап торучы рөхсәтәннән башка бару;

Искәрмә. Инвалидлар һәм өлкәннәр зиратларны караучы белән килешенеп, зиратлар территориясә буенча йөрү өчен жиңел транспорттан файдалана алалар.

аның балалары һәм хатыны ризалыгыннан башка, вафат булган зат сурәтләнгән рәсем сәнгәте әсәрләрен таратырга.

6.3. Зиратлар территориясендә чәчәкләр, ритуаль билгеләнештәге әйберләр һәм каберлекләргә төзекләндерү материаллары белән сәүдә итү бары тик жирлек башкарма комитеты рөхсәте белән генә башкарыла ала.

6.4. Килеп туган мөлкәт һәм башка бәхәсләр авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан компетенция чикләрендә яисә суд тәртибендә хәл ителә.

6.5. Әлегә кагыйдәләр Акбаш авыл жирлегә Башкарма комитетының мәгълүмат стендларында танышу өчен эленә.

**КҮМҮ ӨЧЕН БИРЕЛГЭН ЖИР
КИШӘРЛЕКЛӘРЕ КҮЛӘМЕ**

	ярым ябылулы зиратларда	гамәлдә булган зиратларда
жәсәдне күмү өчен	1,0 х 2,0 м.	1,5 х 2,0 м.
под захоронение урны с прахом после кремации	при наличии свобод- ного участка земли возле могилы ранее захороненного близ- кого родственника или супруга 0,8 х 1,1 м.	в случае последующего родственного захоро- нения не более 3,0 х 2,0 м. 0,8 х 1,1 м.
размеры ограды	ограды не устанавливаются	

Приложение №2
зиратларын карап тоту кагыйдэлэрэнэ
1 кушымта

Титул бите

жирле үзидарэнең вәкаләтле органы исеме

жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә

КАБЕРЛЕКЛӨРНЕ ТЕРКӨҮ N ____
КИТАБЫ

(торак пункт исеме)

(зират исеме)

Башланган " __ " _____ 20__ ел
Беткән " __ " _____ 20__ ел

Каберлекләрне теркәү кенәгәсенәң титул бите формасы

(китап бите)

Күмелгән урынны рәсмиләштерү	Ф. И. А. умершего	Возраст умершего	Дата смерти	Дата захоронения	Номер Свидетельства о смерти из ЗАГСа и дата выдачи	Каким ЗАГСом Выдано свидетельство	Фамилия Земле-копа	Номер участка, сектора	Ф.И.О. и Адресы ответственного за место захоронения
								Номер места захоронения	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Форма листа книги регистрации захоронений

Ютазы муниципаль районы
зиратларын карап тоту кагыйдэлэрэнэ
1 кушымта

Выдано г-ну (ке) _____ в том что он (она) является владельцем захоронения и надгробных сооружений: Могила умершего _____ захороненного на _____ кладбище, участок N _____, ряд _____ Надгробные сооружения _____ _____	Произведено повторное захоронение в могилу _____ _____
Инвентарный номер _____	умершего "___" _____ г. _____
Установлено "___" _____ г.	(Ф.И.О.) и зарегистрировано в книге под номером _____
М.П. Смотритель кладбища _____	"___" _____ г. _____
	М.П. Смотритель кладбища _____

Акбаш авыл җирлеге
зиратларын карап тоту кагыйдәләренә
4 кушымта

Акбаш авыл җирлеге башлыгына
_____ (кемнән)

Адресы:

ГАРИЗА

_____ жәсәден җирлектә
урнашкан зиратның мактаулы участогында күмүне сорыйм

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
19__ елда туган, "__" _____ 20__ елда үлгән,

(казанышлар, бүләкләр, исемнәр, мәрхүмнең аерым казанышлары
күрсәтергә)

Раслый торган документлар күчермәләре кушымта итеп бирелә.

Мәрхүмнең ихтыярын башкаручы
(җирләү бурычын үз өстенә алган зат)

"__" _____ 20__ ел

имза

КАРАР

_____ жәсәден күмү рөхсәт ителә.

Җирлекнең башкарма комитет җитәкчесе _____ :

М.У.

Акбаш авыл жирлеге
зиратларын карап тоту кагыйдэлэрэнә
5 кушымта

Башкарма комитет житәкчесенә

_____ (кемнән)

Адресы:

ГАРИЗА

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

гәүдәсен күмүне сорыйм

_____, 19__ елда туган, үлгән кешене
(20__ елда., в 20__ елда күмелгән жирлекнең мактаулы кешеләре күмелгән урынга
күмергә рәхсәт бирүегезне сорыйм _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

_____ туганлык мөнәсәбәтләре дәрәжәсе, жирләү өчен нигезләр

_____ жирләнгән урын чикләрендә. Бу урында жирләнүгә өстенлекле хокукы булган башка туганнары юк.

Раслаучы документларның күчермәләрен тапшырам.

Мәрхүмнең ихтыярын башкаручы
(жирләү бурычын үз өстенә алган зат)

имза

" ____ " _____ 20__ г.

КАРАП

_____ жәсәден күмү рәхсәт ителә.

Жирлекнең башкарма комитет
житәкчесе _____ :

_____ М.У.